

**Социо-економско влијание на НЛБ
Банка АД Скопје во Република
Северна Македонија за 2024**

NLB Banka

СОДРЖИНА

1 Вовед	3
1.1 Цел на студијата	4
1.2 Методологија	5
1.3 Клучни индикатори	6
2 За НЛБ Банка АД Скопје	9
3 Економско влијание	13
4 Општествено влијание	19
4.1 Придонес во заедницата	20
4.2 Клиенти	25
4.3 Вработени	27
4.4 Придонес кон животната средина	28
5 Стратегија 2030	30
6 Анекс	32

1

Вовед

1.1 Цел на студијата

НЛБ Банка АД Скопје („Банката“; „НЛБ Банка“) е посветена на унапредување на економскиот раст, поттикнување на социјалниот развој и подобрување на целокупната благосостојба на заедницата.

Преку своите тековни операции и иницијативи, Банката активно придонесува за просперитетот и отпорноста на националната економија и општеството.

Во согласност со ова, Банката спроведе сеопфатна **Студија за социо-економското влијание**, за да ги процени и квантифицира ефектите од нејзините активности во 2024 година.

Студијата има за цел:

- Да го оцени придонесот на Банката кон растот на националната економија;
- Да го измери создавањето и задржувањето на можностите за вработување и работните места, директно и индиректно во нејзиниот синџир на вредности
- Да го процени генерирањето на додадена вредност во контекст на плати, даноци и добивка
- Да го анализира влијанието на Банката врз вклучувањето и благосостојбата на заедницата.

За да се постигнат овие цели, при изработка на Студијата користени се воспоставени методолошки пристапи, детално опишани во делот „1.2 Методологија“, кои овозможуваат темелна квантификација на директните и индиректните ефекти, генерирани од работењето на Банката. Анализата ги вклучува и резултатите од активности на Банката од областа на општествена одговорност, како што се донации, спонзорства, хуманитарни и филантропски активности и други општествено одговорни иницијативи.

Оваа студија е подготвена на барање на НЛБ Банка со техничка поддршка од Прајсвотерхаускуперс Ревизија ДООЕЛ Скопје.

Одговорност на РwC

Опсегот на работата на РwC вклучува квантификација и анализа на влезните податоци за подготовка на Студијата за економско и социјално влијание на Банката, во согласност со методологијата одобрена од Банката и примена на стандардни економски модели врз основа на доставени влезни податоци и одлуки донесени од Банката. РwC нема извршено никакви постапки за верификација за влезните податоци добиени од Банката.

Одговорност на НЛБ Банка

Банката е единствено одговорна за точноста и комплетноста на доставените влезни податоци и информации, како и за внатрешната контрола и процеси кои Банката ги смета за неопходни за подготовка на влезните податоци и известување без материјално погрешно прикажување, без разлика дали е поради измама или грешка.

РwC нема извршено ништо што би било од природата на ревизија, ниту пак ги подложило финансиските или други информации содржани во овој извештај на постапки за верификација. Следствено, РwC нема одговорност и не дава никакви уверувања во однос на точноста или комплетноста на информациите во овој извештај.

Поради ограничениот обем на работа извршена од РwC и поради фактот што постапките не биле наменети да претставуваат ниту ревизија, ниту проверка, ниту која било друга форма на ангажман за уверување, извршен во согласност со применливите стандарди за ревизија, преглед или други стандарди за уверување, РwC не изразува никаков облик на уверување во однос на пресметката на социо-економското влијание, или овој извештај во форма на мислење или целосен заклучок.

1.2 Методологија

Во Студијата се користени податоци од финансиските извештаи на НЛБ Банка за 2024 година, годишниот извештај на Банката за 2024, јавно достапни информации за настани и активности на Банката и податоци од Банката, како и податоци од Државниот завод за статистика, Министерството за финансии на Република Северна Македонија и Народната банка на Република Северна Македонија. Методологијата користена за изработка на студијата е комбинација од следните методолошки пристапи:

Инпут–Аутпут моделот на Василиј Леонтиев, користен за целите на оваа Студија го проценува вкупното економско влијание на работењето на Банката врз економската активност на Република Северна Македонија, мерено преку БДП, вработени и јавни приходи (даноци и социјални придонеси). Сите пресметки беа извршени во однос на актуелни цени од 2024 година. Вкупните ефекти на Банката врз секоја мерка од економската активност на Северна Македонија се класифицирани како директни, индиректни и индуцирани ефекти.

Општествениот придонес поврзан со инвестирањето во општествени иницијативи на Банката го темелиме на принципите на **Business for Social Impact (B4SI) рамката**.

B4SI е глобално признаена методологија за мерење на општествениот придонес (Инпут → Аутпут → Влијание). Користена е од стотици водечки компании ширум светот, со цел да го формулираат и измерат позитивното влијание што го имаат врз светот.

Рамката за инвестиции во заедницата, развиена од B4SI, моментално е основа на прашањето за заедницата и филантропијата во прашалникот на Индексот за одржливост на Dow Jones (DJSI), рефлектирана е во стандардот GRI, и е признаена од Глобалниот договор на ОН како доказ за социјалното влијание на дадена компанија врз засегнатите страни.

Примената на принципите од B4SI му помага на бизнисот да напредува уште еден чекор и да премине од квантифицирање на својот придонес (што придонесува за општеството), кон разбирање на влијанието (промените до кои води овој придонес во општеството и бизнисот).

1.3 Клучни индикатори

1,4 милијарди евра вкупно кредитно портфолио.

18% учество во вкупните бруто кредити во земјата.
2^{ро} место на пазарот по удел во кредитното портфолио.

506 милиони евра односно **35%** од вкупното кредитно портфолио се кредити за компании.

44% од вкупното кредитно портфолио на компании се кредити за микро, мали и средни компании.

23,6% учество во станбените кредити во земјата.

23,1% учество во потрошувачките кредити во земјата.

53 милиони евра вкупно кредитно портфолио заклучно со 31.12.2024 се зелени кредити за домаќинства и компании.

560 милиони евра кредити пласирани во текот на 2024, односно **4%** од БДП на земјата.

* Користениот девизен курс на конверзија на денари во евра е 61,5.

2 милијарди евра актива.

14% од БДП на земјата.

1/7 од националната економија.

16% пазарен удел во средствата на банкарскиот сектор.

3^{та} најголема банка во банкарскиот сектор.

Банката има **970 директно вработени***

Дополнително поддржува над **23.400 работни**

места во синџирот на добавувачи како и преку кредитите.

3,5% од вкупното активно работно население во земјата.

Креира над **675 милиони евра** додадена вредност, што претставува:

4,3% од БДП на земјата.

✓ **211 милиони евра** или

4% од јавните приходи.

✓ **139 милиони евра** во нето плати.

✓ **325 милиони евра** во добивка.

500 илјади евра

Над **50** општествено одговорни иницијативи и проекти

Повеќе од **74%** од општествено одговорните иницијативи и проекти на Банката ги поддржуваат целите на Обединетите Нации за одржлив развој (UN SDG).

*Број на вработени на крајот на 2024.

471.000 активни клиенти:

✓ Над **454.000** клиенти – физички лица.

✓ Над **17.000** корпоративни клиенти.

134.000 приматели на плата во банката.

Секој **4^{ти}** вработен во земјата, прима плата преку НЛБ Банка.

81.000 приматели на пензија.

Секој **4^{ти}** пензионер во земјата прима плата преку НЛБ Банка.

42.000 приматели на социјална помош преку НЛБ Банка.

Значајно учество во платниот промет – клучна улога во одржувањето на финансискиот пулс на националната економија:

✓ **22%** учество во вкупниот платен промет реализиран од деловните банки

✓ **12%** учество во вкупниот платен промет во земјата.

Број 1 банка според перцепција на брендот во банкарскиот сектор во земјата*.

1,6 милиони евра инвестиции во дигитализација и иновации во 2024.

660 илјади евра вложени во

55 илјади часа обуки за вработени.

* Согласно истражувањето на IPSOS според мерењето на Net Promoter Score (NPS)

2

За НЛБ Банка

2.1 За НЛБ Банка

НЛБ Банка е трета по големина банкарска институција во Република Северна Македонија, длабоко интегрирана во локалната економија и активен учесник во поддршката на реалниот и граѓанскиот сектор. Основана во 1985 година како банка на тутунарите, во 1993 година почнува да функционира како комерцијална банка, а во 2000 година станува членка на НЛБ Групацјата. НЛБ Групацјата е најголемата банкарска групацја со седиште и стратешки интерес во регионот на Југоисточна Европа.

Банката креира сеопфатни финансиски решенија кои ги поддржуваат луѓето и бизнисите, развивајќи го работењето во согласност со потребите на клиентите.

Покрај добрите деловни и финансиски резултати кои го поддржуваат економскиот развој на земјата, Банката е двигател на позитивни промени во средината во која делува, и придонесува кон унапредување на квалитетот на живот.

Банката е класифицирана како системски значајна банка во 2017 година, согласно новоутврдената Методологија на Народна Банка на Република Северна Македонија. Пред 2017, согласно претходната класификација на Народната банка, НЛБ Банка е класифицирана во групата на големи банки.

40 години НЛБ Банка

- ▶ 1985 – Основана како интерна банка на тутунската индустрија, СОЗТ Југотутун Банка Скопје
- ▶ 1993 – Транформација во универзална комерцијална банка под името, Тутунска Банка АД Скопје
- ▶ 1993 – Вкупната актива достигнува 10 милиони евра
- ▶ 1998 – Основана е брокерската кука Тутунска Брокер
- ▶ 1999 – Вкупната актива достигнува 56 милиони евра
- ▶ 2000 – Станува дел од НЛБ Групацијата
- ▶ 2000 – Воведен е домашен платен промет во Банката
- ▶ 2000 – Прераснува во универзална средно - голема комерцијална банка
- ▶ 2000 – Вкупната актива достигнува 100 милиони евра
- ▶ 2002 – Воведено електронско банкарство за правни лица Проклик
- ▶ 2004 – Организиран прв синдициран заем (20 милиони евра) од ЕБРД и 10 странски банки
- ▶ 2004 – Станува универзална голема комерцијална банка
- ▶ 2004 – Станува членка на Mastercard
- ▶ 2005 – Основано е друштвото за управување со првиот приватен пензиски осигурителен фонд Нов Пензиски Фонд
- ▶ 2005 – Отворен е Центарот за готовински услуги
- ▶ 2006 – Втор синдициран заем (55 милиони евра) од ЕБРД и 11 странски банки
- ▶ 2006 – Станува членка на Visa
- ▶ 2006 – Ребрендирана во НЛБ Тутунска Банка
- ▶ 2007 – Станува Банка-чувар за првите инвестициски фондови во Македонија
- ▶ 2007 – Воведена е за првпат услугата Лично банкарство
- ▶ 2008 – Издадена Првата корпоративна обврзница во Македонија (10.7 милиони евра)
- ▶ 2008 – Воведено електронско банкарство за физички лица НЛБ Клик
- ▶ 2009 – Нова управна зграда- корпоративен центар на „Водњанска“ 1, Скопје
- ▶ 2009 – Мрежата на експозитури достигна 48 експозитури во 23 градови во Македонија
- ▶ 2011 – Потпишан договор за Програма за финансирање на трговијата со IFC
- ▶ 2012 – Потпишан договор за финансирање на првиот Проект за енергетска ефикасност со ЕБРД
- ▶ 2013 – Воведување на Мобилно банкарство за физички лица мКлик
- ▶ 2013 – Станува котирана банка на Македонската берза
- ▶ 2014 – Воспоставување на Контакт центарот
- ▶ 2014 – Воспоставување Партнерства со кредитни посредници
- ▶ 2014 – Вкупната актива достигнува 1 милијарда евра
- ▶ 2016 – Ребрендирана во НЛБ Банка АД Скопје
- ▶ 2017 – Воведување на Мобилно банкарство за правни лица мПроклик
- ▶ 2017 – Класифицирана како Системски значајна банка* во Р.С. Македонија
- ▶ 2019 – Воведување прв вајбер чет-бот Нела
- ▶ 2022 – Станува ко-основач на лизинг компанијата НЛБ Леасе&Го
- ▶ 2022 – Воведува роботика во оперативните процеси
- ▶ 2024 – Вкупната актива достигнува 2 милијарда евра
- ▶ 2025 – Прва се приклучува на системот на европски плаќања SEPA
- ▶ 2025 – Прва банка која го воведува Apple Pay на македонскиот пазар

* Согласно Методологијата на НБРСМ за идентификација и класификација на системски значајни банки.

” НЛБ Банка е повеќе од финансиска институција, таа е клучен столб на економијата во земјата, партнер од доверба и поддршка на бројни семејства и бизниси.“

НЛБ Банка – Банка што создава вредност

Движење на парите низ банкарскиот систем

Банките функционираат како финансиски посредници преку прифаќање на депозити и пласирање на кредити на физички лица, компании и владини субјекти, со што ја поттикнуваат економската активност. Кога заемопримачите добиваат кредити, тие ги трошат или инвестираат парите, поттикнувајќи дополнителен економски раст и на крајот депонирајќи средства назад во банките. Со тоа, банките ги добиваат потребните ресурси за издавање повеќе кредити, одржувајќи го моментумот на финансискиот систем.

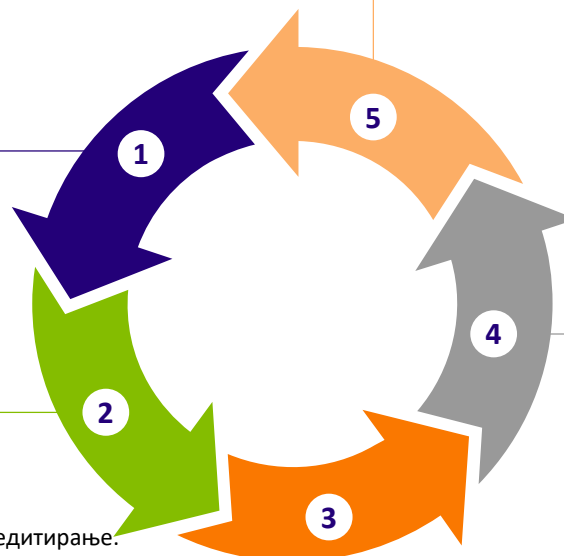
Акумулација на депозити

Секој денар или евро што граѓаните и компаниите го депонираат во НЛБ Банка станува двигател на нови можности и економски развој. Заклучно со 31.12.2024 година, Банката има вкупно **1,7 милијарди евра** депозитна база, од кои **73%** депозити од домаќинства, додека **26%** од компании.

Управување со заштедите на граѓаните и компаниите

Средствата депонирани во Банката се реинвестираат преку кредитирање. Банката дел од заштедите ги пласира во кредити, и на тој начин ги циркулира назад во економијата. Заклучно со 31.12.2024 година, Банката има кредитно портфолио од **1,4 милијарди евра** во кредити, од кои **65%** се кредити на домаќинства, додека **35%** се кредити на компании. Преку овие средства се стимулира потрошувачката, инвестициите, се креираат нови работни места и нови можности, со што директно се поттикнува севкупниот економски раст.

Со **22%** учество во вкупниот платен промет реализиран од деловните банки и **12%** учество во вкупниот платен промет во земјата, НЛБ Банка игра клучна улога во одржувањето на финансискиот пулс на националната економија.

Продолжување на циклусот на раст

Како резултат на оваа динамика, во 2024 година, НЛБ Банка акумулираше **182 милиони евра** во нови депозити, како основа за продолжување на циклусот на вложување, економски раст и развој.

Враќање на средствата назад во економијата

Кредитите што НЛБ Банка ги пласира овозможуваат движење на капиталот низ целата економија – компаниите остваруваат профит, вработените добиваат плати, а државата прибира даночни приходи. На тој начин, дел од средствата што првично се пласирани како кредити повторно се враќаат во економскиот систем – преку потрошувачка, нови инвестиции и депозити.

Стимул на потрошувачка и инвестиции

Секој кредит придонесува за создавање реална економска активност. Во 2024 година, беа одобрени нови кредити во износ од **560 милиони евра**, износ кој е еквивалентен на околу **4%** од БДП на земјата. На овој начин, капиталот повторно се насочува во економијата, поттикнувајќи постојан проток на средства и генерирање нова вредност во секој дел од процесот.

3

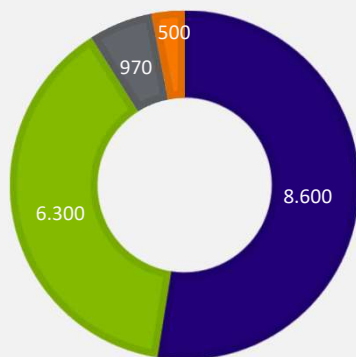
**Економско
влијание**

Движечка сила за работни места

НЛБ Банка влијае врз создавањето и одржувањето на работните места преку кредитирањето на компаниите и населението, како и преку синџирот на своите добавувачи.

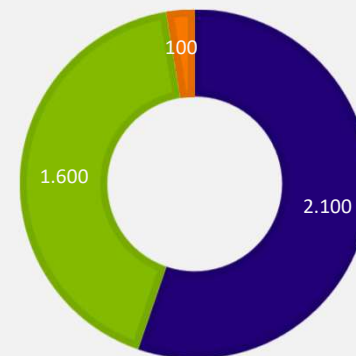
На крајот на 2024, НЛБ Банка директно вработува **970 лица** кои претставуваат **7,3%** од вкупната активна работна сила во финансискиот сектор, и дополнително поддржува над **23.400** работни места, што е околу **3,5%** од вкупната активна работна сила во земјата.

Директен ефект врз вработувањето преку своите активности, преку дадените кредити, како и преку синџирот на добавувачи → поддршка на над **16.370** работни места.

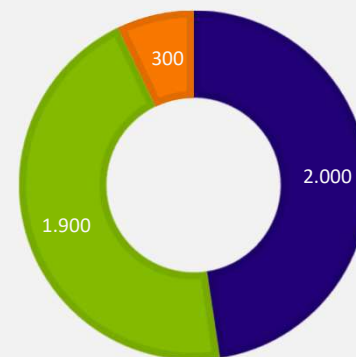
■ Преку кредитите кон домаќинства
■ Преку кредитите кон компании
■ Преку директно вработување
■ Преку синџирот на добавувачи

Индириктен ефект врз вработувањето преку дадените кредити, како и преку синџирот на добавувачи → поддршка на над **3.800** работни места

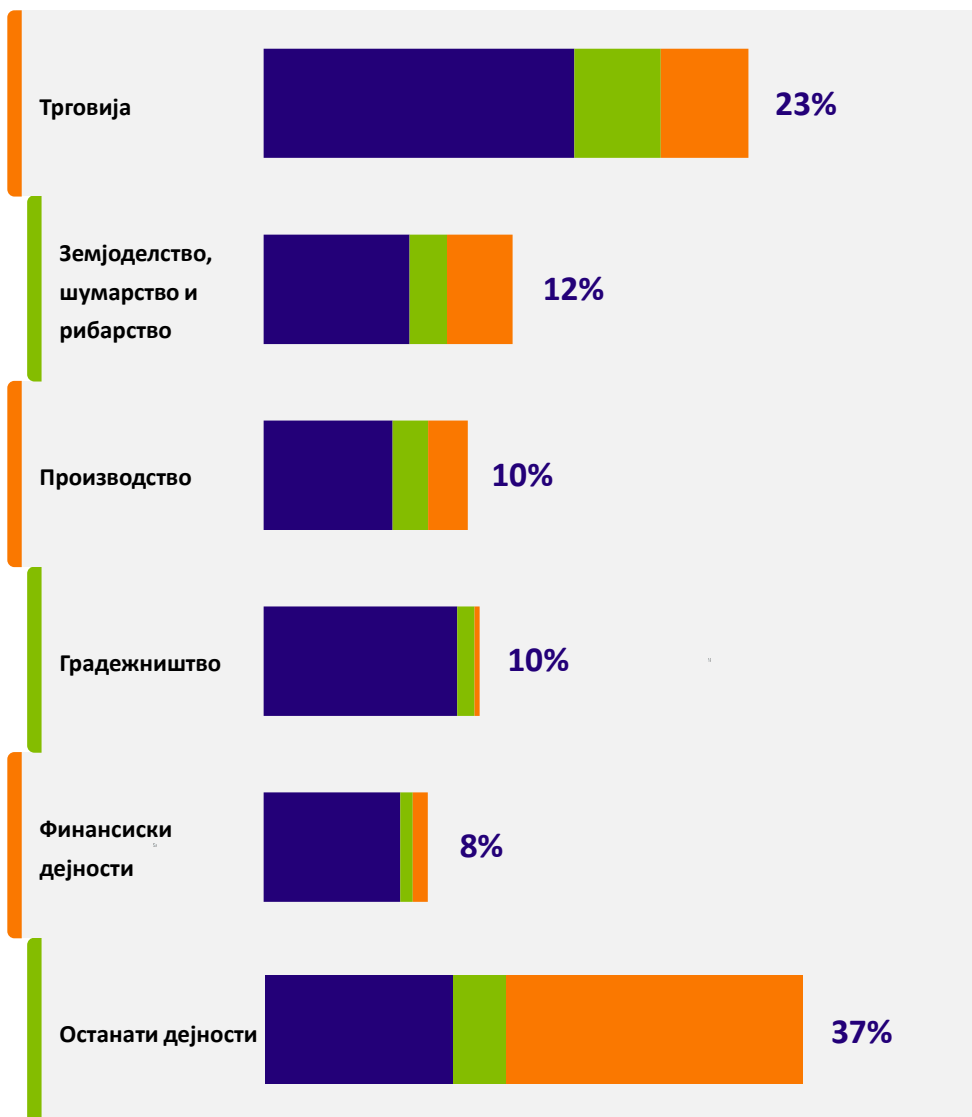
■ Преку кредитите кон домаќинства
■ Преку кредитите кон компании
■ Преку синџирот на добавувачи

Индуциран ефект врз вработувањето преку своите активности, преку дадените кредити, како и преку синџирот на добавувачи → поддршка на над **4.200** вработени

■ Преку кредитите кон домаќинства
■ Преку кредитите кон компании
■ Преку синџирот на добавувачи

Влијание врз вработувањето по дејност

■ ДИРЕКТНО ■ ИНДИРЕКТНО ■ ИНДУЦИРАНО

Системска улога во економијата

Вкупно додадена вредност која Банката ја придонесува во економијата преку пласирање на нови кредити кон компании и население, преку синџирот на добавувачи, како и преку своите активности:

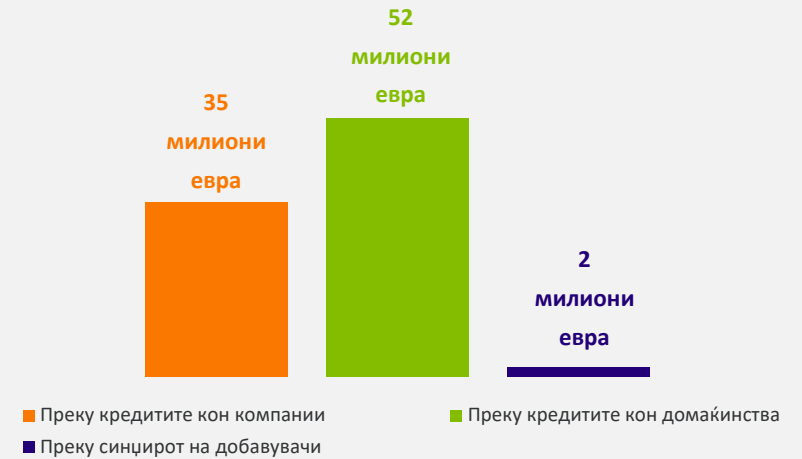
675 милиони евра

4,3% од БДП на земјата

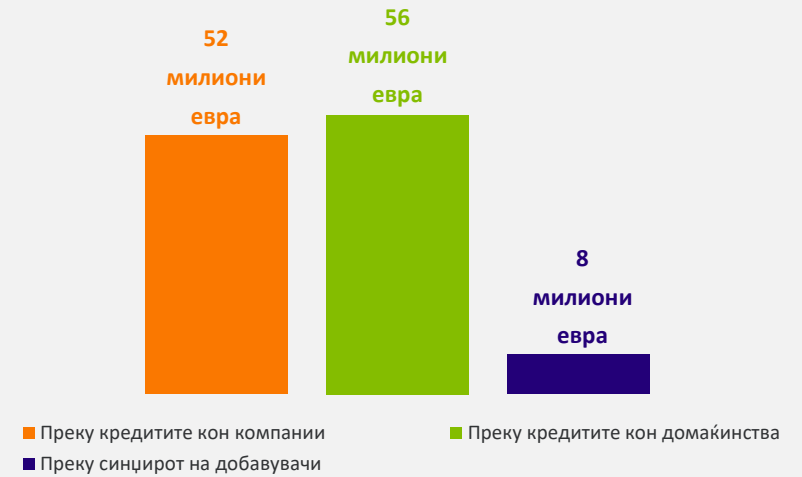
Директен ефект врз создавање на додадена вредност → **470 милиони евра**

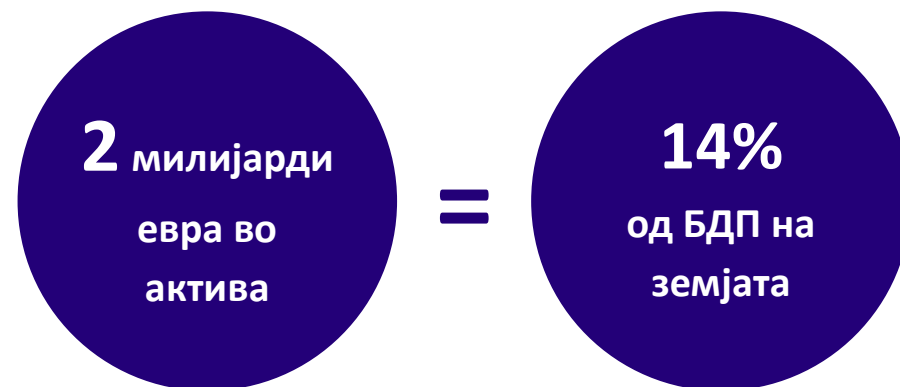
Индиректен ефект врз создавање на додадена вредност → **89 милиони евра**

Индуциран ефект врз создавање на додадена вредност → **116 милиони евра**

Влијание врз БДП на земјата по дејности

Вкупната актива претставува **1/7** од економијата, прикажувајќи го значителниот капацитет за мобилизирање и распределба на капиталот.

3^{та} најголема банка со **16%** пазарен удел во средствата на банкарскиот сектор.

Ваквиот висок однос меѓу актива и БДП ја одразува централната улога на Банката во мобилизација на заштеди, финансирање на бизниси и домаќинства, како и поддршка на ликвидноста на јавниот сектор. Ова исто така имплицира дека НЛБ Банка е клучен столб на финансиската стабилност, а нејзините резултати директно влијаат врз пошироките економски текови.

Со **22%** учество во вкупниот платен промет реализиран од деловните банки и **12%** учество во вкупниот платен промет во земјата, НЛБ Банка игра клучна улога во одржувањето на финансискиот пулс на националната економија.

Поддршка на јавните финансии

Преку своите активности, кредитирањето и синцирот на добавувачи, НЛБ Банка придонесува со

211 милиони евра

во јавните приходи преку даноци и социјални придонеси (**15 милиони евра** се придонес директно од НЛБ Банка).

За секои 100 евра што државата ги троши, 4 евра придонесува НЛБ Банка, преку директни, индиректни и индуцирани ефекти, обезбедувајќи финансиска поддршка за пензии, здравство, образование и други јавни проекти.

Дополнително, во текот на 2024 година, просечното ниво на вложувања на НЛБ

Банка во благajнички записи издадени од Народната банка изнесуваше **25**

милиони евра, придонесувајќи за стабилизирање на инфлацијата и постигнување на целите на монетарната политика.

Во текот на 2024 година НЛБ Банка инвестираше вкупно

75 милиони евра

во државни обврзници* со што придонесе за зајакнување на фискалната стабилност и поттикнување на довербата во кредитниот рејтинг на земјата. Истовремено, овие инвестиции ја поддржуваат реализацијата на јавни проекти, како изградба на инфраструктура, училишта, болници и други важни јавни расходи.

* Вкупен промет во текот на 2024

НЛБ Банка е повеќе од даночен обврзник – таа е партнер на земјата, индиректно финансирајќи активности кои ја поттикнуваат економијата, растот на БДП и социјалниот развој, со што активно вложува во подобро утре за сите граѓани.

Банката создава општествена вредност преку:

Придонес во заедницата

Достапни и фер производи и услуги за своите клиенти

Грижа за вработените

Придонес кон животната средина

4

Општествено влијание

4.1 Придонес во заедницата

Банката ги применува Принципите на одговорно банкарство на Обединетите Нации и ги усогласува своите стратегии со Целите за одржлив развој на ОН и Парискиот климатски договор.

Во 2024:

- ✓ реализирани 50 општествени иницијативи
- ✓ 500 илјади евра вкупно вложени средства
- ✓ Национална поддршка и регионална поддршка при катастрофи

Област на влијание

Причина

Проекти за позитивни промени во заедницата

Поддршка на спортот

Како членка на НЛБ Групација, една од најголемите поддржувачи на спортот во регионот, преку спонзорства и донации, НЛБ Банка континуирано вложува во професионалниот, младинскиот и пара спортот. Одговорно и посветено, Банката поддржува иницијативи што ги инспирираат младите на спорт и ги негуваат вистинските вредности за развој на здраво општество.

Младински спорт

НЛБ Спорт за млади е дел од иницијативата на НЛБ Групацијата за развој на младински спорт, кој има за цел да го промовира спортот меѓу децата, но и да ги здружи и зближи без разлика на пол, етничка припадност, религија или статус. Поттикнувањето на децата да вежбаат го поттикнува холистичкиот развој и ги поставува на пат кон успех и на теренот и надвор од него.

Проектот НЛБ Спорт за млади годишно поддржува помеѓу 500 и 1000 деца, основци и членови на локални спортски клубови.

Во рамките на НЛБ Спорт за млади, во 2024 година НЛБ Банка ја реализираше втората сезона на „Растеме во шампиони“ во соработка со „Отворени забавни фудбалски школи“. Проектот опфати 15 младински спортски клубови од 6 општини во земјата, а учество земаа повеќе од 500 деца и 40 ментори и тренери.

Повеќе на НЛБ Спорт за млади

- 540+ учесници на настаните имаат долготрајни и одржливи промени во нивното живеење, преку промена на однесувањето, унапредувањето на нивните способности и квалитетот на животот

Од нив 500 се деца; 40 ментори;

- Во рамки на иницијативата поддржани се 15 младински спортски клубови во 6 општини;
- Вложени се 25 илјади евра;

Професионален спорт

НЛБ Банка е горд поддржувач на бројни професионални спортски клубови во ракомет, кошарка, карате, шах. За НЛБ Банка, спортот не познава граници, туку обединува и зближува и создава генерациски идоли. Мисијата на Банката е преку овие иницијативи да придонесе за развојот на спортот, спортистите и спортската заедница во целост.

- поддржани се 7 спортски клубови;
- вложени 65.000+ евра;
- Над 1.000 лица имаат долготрајни и одржливи промени во нивното живеење, преку промена на однесувањето, унапредувањето на нивните способности и квалитетот на животот.

Пара спорт

Поддршката на НЛБ Банка во параспортот е повеќе од спонзорство – таа е израз на вредностите и визијата на Банката за инклузивна иднина и еднакви можности за сите. Преку партнерството со Специјалната Олимпијада Македонија и Шаховската Федерација на слепи лица, НЛБ Банка им помага на лицата со попречености да ги надминат бариерите, да се охрабрат да бидат активни и видливи, и да го доживеат спортот како начин за личен развој и социјална интеграција.

- 2500+ учесници;
- вложени 20.000+ евра;
- 2500+ луѓе имаат долготрајни и одржливи промени во нивното живеење, преку промена на однесувањето, унапредувањето на нивните способности и квалитетот на животот

Хуманитарните иницијативи во соработка со Црвен крст

НЛБ Банка верува дека вистинската сила на заедницата се мери преку солидарноста и поддршката што си ја даваме едни на други. Преку различни акции и партнерства, Банката се вклучува во иницијативи кои имаат за цел да помогнат на ранливите категории на граѓани.

Во 2024 година, НЛБ Банка ги замени традиционалните новогодишни корпоративни подароци со значајна донација во храна, наменета за лица кои се во висок социјален ризик.

Во соработка со Црвениот Крст на град Скопје, Банката обезбеди пакети со основни прехранбени производи за **300 семејства**.

Освен донации во храна, преку организацијата на Црвениот Крст, НЛБ Банка редовно донира лекови и додатоци во исхрана за бездомни, стари и изнемоштени лица и семејства со ниски примања, а вработените на Банката учествуваат во најмалку две крводарителски акции на годишно ниво.

- **145** крводарители
- пакети со основни средства за **300** семејства
- **300+ семејства** имаат значителна промена и подобрување на нивниот живот, преку промена на однесувањето и квалитетот на нивниот живот.

Инвестиции во јавното здравство

Донација за Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Скопје

Во рамки на проектот „Свет полн со добрина е свет полн со можности“, НЛБ Банка донираше интраклинички транспортен систем за респираторна терапија на новородени на Универзитетската Клиника за гинекологија и акушерство во Скопје. Овој медицински апарат, прв од ваков тип на државно ниво, овозможува безбеден транспорт и респираторна поддршка за предвремено родените бебиња во критичниот „златен час“ по раѓањето. Со донацијата значително се подобрува квалитетот на неонаталната нега и се зголемуваат шансите за преживување и намалување на компликациите кај недоносените новороденчиња.

Според податоците од Клиниката за гинекологија и акушерство, во Македонија во 2024 година се родиле околу 700 предвремено родени новороденчиња. Оваа статистика ја нагласува важноста од навремена и соодветна медицинска поддршка за овие новороденчиња и унапредување на целокупниот капацитет на здравствената установа за справување со комплексните предизвици при неонатална интензивна нега.

Донацијата беше реализирана по повод Светскиот ден на предвремено родените бебиња, кој секоја година се одбележува на 17 ноември, како симболична поддршка за „малите херои“ и нивните семејства. Иницијативата е дел од поширока регионална донаторска акција на НЛБ Групацијата, во рамките на која беа доделени **1,35 милиони евра** на здравствени и социјални институции на сите пазари каде што е присутна Групацијата.

- вложени над **30 илјади евра**
- семејствата на над **700 новороденчиња** имаат значителна промена и подобрување на квалитетот на животот како резултат на проектот

Култура и традиција

НЛБ Банка е посветена на поддршка и афирмација на богатото културно наследство на Северна Македонија, како и на современите уметнички проекти кои ја обликуваат денешната културна сцена. Со почит кон минатото и визија за иднината, Банката активно придонесува кон зачувување на традицијата и поттикнување на новите генерации уметници.

НЛБ Банка континуирано ја поддржува културата преку значајни настани кои го негуваат културното наследство и промовираат современи уметнички вредности.

НЛБ Банка е повеќегодишен партнер на „Охридското лето“, „Галичка свадба“, но и на „Скопскиот Џез Фестивал“, еминентен меѓународен музички настан кој го промовира џезот како музички жанр и културен дијалог, носејќи ги во Скопје врвните светски џез музичари.

Воедно, преку соработката со „Avalon international booking продукција“ НЛБ Банка поддржува концерти и на светски познати музички ѕвезди. Во 2024 година, Банката застана зад концертните настани на Грејс Џонс и Лени Кравиц во Скопје, но и зад најдобрите светски диџеи на фестивалот „Ohrid Calling“.

➤ вложени **115 илјади евра**

➤ **63.000+ луѓе** имаат можност да се поврзат и да го подобрат квалитетот на нивното живеење

Финансиска едукација

НЛБ Месец на штедење

„НЛБ Месец на штедење“ е долгорочна иницијатива на НЛБ Банка чија цел е преку едукативни и креативни активности да се развиваат финансиските вештини и социјалните вредности кај најмладите. Иницијативата се реализира 13 години по ред, по повод Светскиот ден на штедењето – 31 октомври.

Во 2024 година, под слоганот „Штедиме и правиме добри дела“, Месецот на штедење опфати значителен број активности низ целата земја – конкурс за детски цртежи во кој беа вклучени над 1.500 деца, хуманитарни предизвици во 25 општински основни училишта, едукативна претстава со маскотите на детското штедење на НЛБ Банка, Тиби и Штуки и интерактивни предавања за штедење од страна на вработените во Банката.

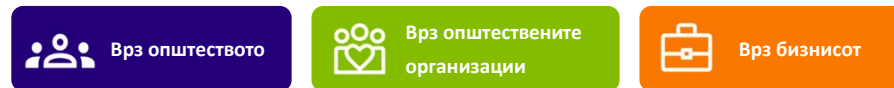

Како дел од наградниот конкурс, **30 ученици** беа наградени со штедни книшки, а **25 училишта** добија наставно помагало – училиштен микроскоп.

- **13** години поддршка за унапредување на финансиската писменост;
- **1500** деца учесници;
- **25** општински основни училишта;
- **1500 деца** имаат значителна промена и подобрување на нивниот живот, преку промена на однесувањето и подобрување на нивните вештини.

Оценка на влијание

Со цел да се оцени позитивното влијание на една социјална активност, методологијата базирана на B4SI идентификува 3 клучни области на влијание:

За секоја од овие области се применуваат едноставни три критериуми, кои го мерат влијанието и промената што настанува во животот на поединечните корисници како резултат на конкретната социјална активност.

За целите на студијата, измерено е влијанието од социјалните активности на НЛБ Банка во 2024 година врз општеството. Во овој случај, методологијата ја мери промената врз корисниците, добиена како резултат на поединечните активности. Мерењето се врши во два аспекта: длабочина и вид на влијанието.

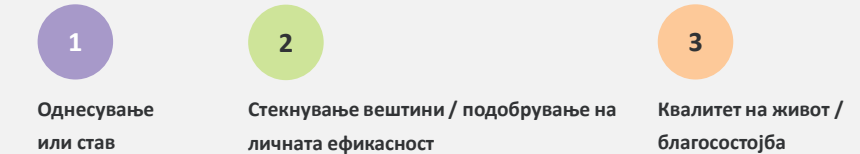
I. Длабочина на влијанието: го оценува степенот на подобрување на животот на корисниците, што настанало како резултат на активната. Се мерат три аспекти:

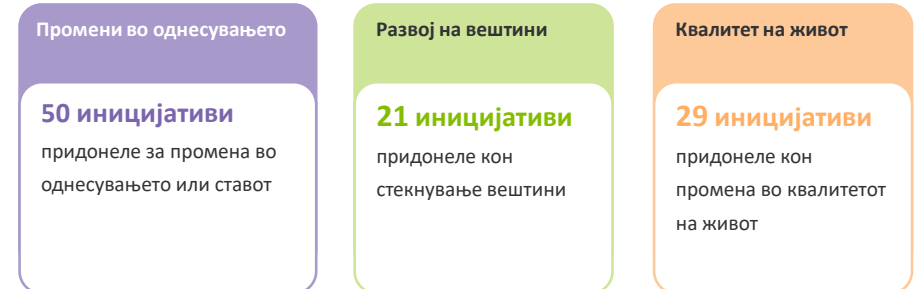
Банката преку инвестирањето во општествените иницијативи во 2024 овозможи:

II. Вид на влијанието: ги определува областите во кои состојбата на корисниците се подобрила како резултат на активната. Методологијата на B4SI определува 3 вида влијание:

Влијанието на активностите* на Банката придонесе за:

Во текот на 2024 година, за својата посветеност и придонес кон општеството НЛБ Банка доби значајни награди и признанија:

- **Признание за добри ESG-практики** (од Македонската берза и Американската стопанска комора);
- **„Лидери на донирањето“** (од организацијата Конект и УСАИД);
- **„Оскар на хуманоста“** од Црвениот крст на Град Скопје;
- **„Најдобри практики во корпоративна филантропија“** (од Американската стопанска комора, УСАИД и организацијата Конект);
- **„Златен поддржувач“** на активностите на Црвениот крст (од Црвениот крст на Република Северна Македонија);
- Плакета за **особен придонес и поддршка на Специјалната олимпијада** на Северна Македонија (од Специјалната олимпијада).

* Една активност може да има повеќе видови на влијание.

4.2 Клиенти

Секој клиент е важен

НЛБ Банка опслужува над **471.000 активни клиенти**, што ја прави една од најдостапните финансиски институции во земјата.

Од кои:

- Над 454.000 клиенти – физички лица
- Над 17.000 корпоративни клиенти

НЛБ банка е рангирана на прво место од финансиските институции, според Net Promoter Score (NPS)* по препознатливост на брендот.

*Согласно истражувањето на IPSOS според мерењето на Net Promoter Score (NPS)

134.000 граѓани ја примаат својата плата преку Банката – тоа е **1 од секои 4 вработени** во земјата, што покажува колку е Банката интегрирана во секојдневниот живот.

81.000 пензионери ја примаат својата пензија преку НЛБ – **1 од 4 пензионери**.

42.000 корисници на социјални надоместоци добиваат средства преку Банката, што ја позиционира НЛБ како клучен канал за исплата на јавни средства.

Финансиска едукација:

Кампањи за штедење, зелено финансирање, сајбер безбедност и советување за небанкарски продукти.

Достапни материјали онлајн и во филијалите за нови финансиски производи.

Дел од програмите:

- Кампања „НЛБ Месец на штедењето“, промовирајќи одговорно штедење.
- Програма за подигнување на свеста за зелено финансирање во соработка со ЕБОР
- „Караван за финансиско советување за небанкарски продукти“
- Кампањата „НЛБ Совети за сајбер безбедност“
- Достапни едукативни материјали онлајн и во експозитурите за новите финансиски производи

Дигитална достапност

- ✓ Банката е присутна во **23 градови** со **48 експозитури** и **1 шалтер**, покривајќи **70%** од територијата на земјата. Секоја од експозитурите, не само што обезбедува банкарски услуги, туку и вработува локални жители и поддржува локални бизниси.
- ✓ **174** банкомати, **121** уред со функција за депонирање на готовина.
- ✓ Банкоматите и мобилната апликација се достапни за слепи лица.
- ✓ **52%** од филијалите се прилагодени за лица со попреченост, со цел да се постигне **100%** пристапност до 2030 година.
- ✓ Кредити за пензионери со поволни каматни стапки.
- ✓ **70%** од кредитите за население се со животна осигурување, што обезбедува дополнителна сигурност за клиентите.

Дигитализација и иновации

- ✓ **52%** од вкупниот број на активни клиенти се активни корисници на е-банкарство, и над **66%** од трансакциите извршени електронски.
- ✓ Континуирани инвестиции во дигитализација и иновации, во износ од **1,6 милиони евра** вложени во текот на 2024.
- ✓ Во 2024 година, НЛБ Банка вовеле иновации како Garmin Pay, НЛБ Смарт ПОС, и PayByLink, овозможувајќи иновативни бесконтактни и е-трговски плаќања. Таа исто така ги интегрирала понудите како НЛБ Лизинг и НЛБ Фондови во својата мобилна апликација за клиенти од население.
- ✓ Дигиталните услуги се побрзи и поповолни. Провизиите за електронските налози во НЛБ Банка се од **50-70%** пониски во споредба со хартиените.

4.3 Вработени

НЛБ Банка се грижи за своите вработени преку обезбедување стабилни работни места, фер услови, можности за професионален развој и овозможување баланс помеѓу работата и приватниот живот.

Во 2024 година, Банката вработува **970** лица, **7,3%** од вкупната активна работна сила во финансискиот сектор.

65% од вработените се жени; Жените учествуваат со **62%** во високото раководство* на Банката.

Родовата структура покажува дека жените не само што се значаен дел од работната сила, туку и активно придонесуваат кон нејзиниот успех на сите нивоа. Банката не само што привлекува жени професионалци, туку и активно ги поддржува во нивниот кариерен развој до највисоките нивоа.

* Високото раководство ги сочинува секторските директори (Б1 ниво), советници на Управниот одбор и помошници на Управниот одбор.

Развој на вработените

- ✓ Инвестираше **660 илјади евра** во обуки
- ✓ **55 илјади часа** обука (просек **57 часа** по вработен), **280** тренинзи и **17** илјади учества
- ✓ **1.000** учества во AI/Data;
- ✓ ЕСГ: **15** обуки, **363** учества, **1.000** часа едукација
- ✓ **26** обуки за ментално здравје; UdeMy лиценци; функционални и „меки“ вештини
- ✓ „Leadership Journey“: **120** менаџери (B1–B3)
- ✓ Соработка со образовни институции; учество предавања/панели;

Луѓето на прво место: Грижата на НЛБ Банка за својот тим

Вкупниот износ на исплатени нето плати во 2024 изнесува **13 милиони евра**, а просечната нето плата на вработените во Банката е за **36%** повисока во однос на просечната плата во земјата.

На своите вработени Банката им овозможува:

- Варијабилно наградување според остварени резултати
- Новогодишен бонус
- Регрес кој е 135% над законскиот минимум
- Трет пензиски столб: 3–5% од бруто платата (стаж ≥ 3 години)
- Јубилејни награди
- Награда за успешна препорака („Градиме тим заедно“)
- Поповолни каматни стапки (станбени и потрошувачки кредити)
- Бесплатна годишна членарина за кредитни картички
- Бесплатна месечна членарина за е-банкарство и мобилно банкарство

НЛБ се грижи и за здравјето и благосостојбата на своите вработени:

- Проширени систематски прегледи + бесплатни скрининзи
- Приватно здравствено осигурување (можност за семејни членови)
- Wellbeing програми, спортски активности, Family Day, настани за машко/женско здравје, сезонски настани
- „НЕЛА“ Платена пракса за деца на вработени; новогодишен настан за деца
- Флексибилно работно време; работа од далечина (по ≥ 6 месеци стаж)
- Повеќе слободни денови од законскиот минимум + дополнителни денови за поводи
- Синдикални активности: попусти, спортски термини, НЛБ базар, финансиска помош, патувања, тим билдинг

4.4 Одговорност кон животната средина

НЛБ Групација се наоѓа во топ 5-ти перцентил од сите банки оценети од Morningstar Sustainalytics*, со ЕСГ рејтинг подобрен за 10,5 на крајот на 2024 година, што укажува на низок ризик од материјални финансиски влијанија од ЕСГ фактори. Како дел од Групацијата, НЛБ Банка АД Скопје ги следи истите ESG цели, интегрирајќи одржливи практики и управување со ризици за да придонесе кон стабилност и одржлив развој на финансискиот систем.

НЛБ Банка активно придонесува кон одржлива иднина преку зелени финансиски производи, поддршка на проекти за енергетска ефикасност и инвестиции во обновливи извори на енергија со што придонесува кон намалување на јаглеродниот отпечаток. Банката нуди зелени кредити за домаќинства и компании, финансирани од сопствени извори и во соработка со меѓународни финансиски институции. НЛБ Банка го намалува сопствениот еколошки отпечаток и преку имплементација и унапредување на дигиталните услуги, користење на помалку хартија во деловното работење и поефикасно искористување на природните ресурси.

Заклучно до 31.12.2024, НЛБ Банка има кредитно портфолио од **53 милиони евра** во зелени кредити, поддржувајќи над **1.000** проекти на физички и правни лица – од соларни паркови (ветериници, биогазни центри, хидроцентрали), до енергетско ефикасни домови и превозни средства. Овие инвестиции не само што ја поттикнуваат локалната економија, туку овозможуваат и пристап до чиста околина за граѓаните, намалувајќи ги нивните трошоци и подобрувајќи го квалитетот на животната средина.

Во 2024 година, Банката набавуваше **87%** од електричната енергија од обновливи извори, што резултираше со преполовување на оперативните емисии на CO₂.

Заклучно со 31.12.2024, НЛБ Банка има учество во финансирање на **100,6 MW** капацитет од обновливи извори, со што придонесува кон производство на зелена енергија, енергетска независност на земјата, стабилност на цените и намалување на увозот на енергија.

Нашата иднина зависи од денешните инвестиции.

Го зголемуваме опсегот на одржливо корпоративно финансирање.

*Една од водечките независни компании за истражување, рангирање и податоци за ЕСГ во светот

Проектите финансирани од Банката до 2024 намалуваат околу **50.000 тони CO₂**, што е еквивалентно на емисиите од околу **10.000 автомобили***. Ова придонесува кон почист воздух, подобро јавно здравје и усогласеност со климатските цели на ЕУ што ја позиционира земјата како одговорен играч во глобалната транзиција.

*Согласно истражување на U.S. Environmental Protection Agency (EPA), едно патничко возило годишно емитува 4,6 тони CO₂.

Од 2011 до денес, НЛБ Банка Скопје учествува во 11 кредитни линии на Европска Банка за Обнова и Развој кои имаат зелени или социјални компоненти, наменети за корпоративниот и резиденцијалниот сектор во износ од **39 милиони евра**.

Според интерните податоци, директните емисии (Score 1+2) на Банката се намалија од **~2.050 тони CO₂** во 2023 на **~970 тони** во 2024 (околу годишно **53%** намалување).

Сите нови договори на Банката содржат **ЕСГ клаузули**, а финансирањето на штетни сектори е целосно исклучено. Ова гарантира дека средствата се насочени кон проекти кои имаат позитивно влијание врз заедницата и животната средина.

Заклучно со 31.12.2024, од вкупниот број на трансакции во НЛБ Банка, околу **66%** се дигитални трансакции, што придонесува кон **52%** намалување на употребата на хартија (односно се зачувани речиси **500 дрва**). Дигиталните услуги се побрзи и поповолни. Провизиите за електронските налози во НЛБ Банка се од **50-70%** пониски во споредба со хартиените.

Помалку хартија, помал јаглероден отпечаток.

Го намалуваме работењето со хартија и ја зголемуваме употребата на одржливи извори на енергија.

**Новите хоризонти
се тука.
Иднината е
во наши раце**

Нови хоризонти
Стратегија на НЛБ Групацијата
2030

5

Стратегија 2030

Поглед кон иднината – Стратегија 2030

Како составен дел од НЛБ Групацијата, НЛБ Банка Скопје целосно ја усвојува и имплементира Стратегијата 2030, со цел да придонесе кон визијата на НЛБ Групацијата за водечка банкарска групација во регионот на Југоисточна Европа преку раст, дигитални иновации и одржливост.

1. Стратешки столбови и придонес кон групациските цели:

Банкарство на мало:

- ✓ Зајакнување на водечката позиција како универзална банка за население број еден во Југоисточна Европа.
- ✓ Засилен фокус и развој на хипотекарните кредити, банкарското осигурување и потрошувачкото финансирање.
- ✓ Насочување на универзалното банкарство кон целосна дигитализација.

Корпоративно и инвестициско банкарство:

- ✓ Број еден во корпоративното и инвестициското банкарство во Југоисточна Европа.
- ✓ Предводник во иновации во транзиционо финансирање и банкарство за мали и средни претпријатија.
- ✓ Имплементација на најдобрите практики во технологијата, управувањето со податоци и управувањето со ризик.

Плаќања:

- ✓ Забрзување на транзицијата од готовина кон безготовински плаќања низ Југоисточна Европа.
- ✓ Продлабочување на лојалноста и приврзаноста на клиентите.
- ✓ Постојано одржување на рамнотежа помеѓу силните страни на групацијата, локалната иновација и претпазливото управување со ризик.

2. Дигитална трансформација и иновации:

- ✓ Инвестирање во најсовремени технологии, вклучително и вештачка интелигенција (GenAI), миграција на платформи за податоци и развој на напредни процеси
- ✓ Подобрување на корисничкото искуство и зголемување на задоволството на клиентите преку дигитални решенија

3. Одржливост и општествена одговорност (ESG):

- ✓ Целосно интегрирање на ОН Принципите на одговорно банкарство во работењето
- ✓ Општествено одговорни проекти, со над 74% од искористеност на средствата за проекти кои ги поддржуваат целите за одржлив развој на ОН
- ✓ Усогласување на портфолиото со нето-нула емисии до 2050 година
- ✓ 100% пристапност во сите експозитури за лица со попреченост до крајот на 2030 година

4. Луѓе и работна средина:

- ✓ Континуиран развој на талентите и градење посветена и ангажирана работна сила

6

Анекс

Методологија за проценка на влијанието на Банката врз македонската економија

1.

Цел и опсег на анализата

Целта на оваа студија е да се процени вкупното економско влијание на работењето на Банката врз економската активност на Р.С. Македонија во 2024 година, мерено преку:

- Бруто домашен производ (БДП)
- Вработеност (број на работни места)
- Фискални приходи (даноци и придонеси за социјално осигурување)
- Приходи од труд (надомест за вработени и нето плати)
- Нето добивки на компании

Сите резултати се прикажани во тековни цени за 2024 година. Вкупното економско влијание е поделено на директни, индиректни и индуцирани ефекти.

2.

Теоретска рамка: Леонтиев модел

Проценката се базира на инпут-оутпут моделот на Леонтиев заснован на побарувачка, каде егзогено зголемување на финалната побарувачка генерира дополнително производство низ секторите според формулата: $L = (I - A)^{-1}$, каде A е матрица на технички коефициенти добиени од националните инпут-аутпут табели, а L е Леонтиевовата инверзна матрица која ги опфаќа директните и индиректните ефекти.

За дополнително да се квантифицираат индуцираните ефекти, т.е. економската активност што произлегува од потрошувачката на домаќинствата финансирана од нето плати, моделот вклучува матрица на потрошувачка на домаќинства (B). Таа опишува како домаќинствата го распределуваат својот приход по категории на добра и услуги.

3.

Конструкција на финалниот побарувачки импулс

Банката влијае врз економската активност преку три канали:

Компонента	Што претставува	Извор на податоци	Како влегува во моделот?
А. Бруто додадена вредност (БДВ) на Банката	Вредност создадена директно во Банката (плати + придонеси + даноци + добивка)	Финансиски извештај, Годишен извештај	Се брои директно како БДП и вработеност. Генерира индуцирани ефекти само преку потрошувачка на вработените (нето плати). Не генерира индиректни ефекти.
В. Оперативни трошоци (ОРЕХ)	Купување добра и услуги за работењето на Банката (ИТ, струја, обезбедување, консултанти)	Извештај на набавки	Се распределува по сектори како финална побарувачка. Генерира директни ефекти кај добавувачите, индиректни ефекти во синџирите на снабдување и индуцирани ефекти од платите во тие сектори.

Компонента	Што претставува	Извор на податоци	Како влегува во моделот?
С. Новоодобрен и кредити	Економска активност овозможена преку нови кредити за компании и домаќинства. Вклучени се само нови исплати.	Податоци за исплата на кредити по сектори и тип. Вклучен е само делот што реално е потрошен во 2024 (без рефинансирање, заштеди, залихи).	Се распределува по сектори што ги примаат кредитите. Генерира директни ефекти во тие сектори, индиректни преку инпут-аутпут врски и индуцирани ефекти од платите во кредитно поддржаните активности.

Сите резултати прво се пресметуваат како Бруто додадена вредност (БДВ), а потоа се прикажуваат како БДП, со додавање на нето производствени даноци (намалени за субвенции) според националната сметководствена методологија.

БДВ на Банката ја претставува вредноста што Банката ја додава на економијата преку своето основно работење. Таа не е трошок, ниту само добивка, туку збир од нето плати, даноци и оперативен суфицит.

БДВ не се третира како финална побарувачка во моделот, бидејќи не претставува купување добра или услуги. Сепак:

- Нето платите се користат за индуцирани ефекти
- Даночите и придонесите се бројат како фискални приходи
- Добивката не се смета дека се реинвестира, освен ако не е експлицитно наведено

4.

Интерпретација на директни, индиректни и индуцирани ефекти

Ефект	Каде се јавува	Економски механизам	Моделска претстава
Директен ефект	Во Банката, кај директни добавувачи и сектори со кредитна поддршка.	Прва рунда на економска активност финансирана директно од БДВ, ОПЕХ и нови кредити.	БДВ на Банката (директно), ОПЕХ и кредити (прва рунда).
Индиректен ефект	Во синцирите на снабдување на добавувачите и фирмите со кредитна поддршка.	Дополнително производство за обезбедување на интермедијарни добра и услуги.	Леонтијева инверзна матрица применета на ОПЕХ и кредити (БДВ е исклучен).
Индуциран ефект	Во сектори ориентирани кон потрошувачи.	Потрошувачка финансирана од нето плати од директна и индиректна вработеност.	Матрица на потрошувачка применета на нето плати од директни и индиректни ефекти.

Индуцираните ефекти се пресметуваат само од нето плати, не од добивка или вкупен приход, за да се избегне двојно броење.

5.

Извори на податоци

Финансиски податоци од Банката за:

- Обем на кредити дадени во 2024 (по сектори и типови)
- Структура на трошоци и финансиски извештаи

Инпут-аутпут табели на Македонија за 2020 година, ажурирани на ценовни услови за 2024

6.

Главни ограничувања на моделот

- ✓ **Модел заснован на побарувачка** – Леонтиефовиот модел го опишува влијанието на побарувачките импулси во услови на константни цени и технологија. Не ги зема предвид реакциите од страна на понудата на промени во обемот и структурата на поединечните компоненти на финалната побарувачка во економијата, промените во релативните цени, технолошката супституција или ограничувањата на производствените капацитети.
- ✓ **Отсуство на ефекти од страна на понудата и општа рамнотежа** – Леонтиефовиот модел не ги опфаќа ефектите поврзани со конкуренција за ресурси (на пр. труд, капитал), можни пренасочувања на економската активност од други сектори или ефекти на општа економска рамнотежа.
- ✓ **Стабилност на секторските структури** – Поради недостиг на детални статистички податоци, применетиот модел претпоставува дека меѓусекторските односи забележани во Македонија во 2020 година точно ги одразуваат и односите во 2024 година. Конкретно, се претпоставува дека структурата на интермедијарна потрошувачка, потрошувачка на домаќинствата, деловни инвестиции и јавни расходи прикажани во најновите достапни инпут-аутпут табели од 2020 година може да се користи за анализа и проценка на економските ефекти и во наредните години. Промените во економската структура се сметаат за мали и не влијаат материјално на резултатите.
- ✓ **Отсуство на динамички и долгорочни ефекти** – Моделот не го зема предвид влијанието на инвестициите врз продуктивноста и конкурентноста на подолг рок, ниту ендогени ефекти на раст.

